

gemeente
Stichtse
Wacht

Programma 1. Bestuur

Beleid programma 1

Wat hebben we bereikt in 2023?

Een betrokken en professionele ambtelijke organisatie

Begroting 2023

Het is noodzakelijk om het fundament van Stichtse Vecht op orde te brengen met als doel om een slagvaardige en betrouwbare lokale overheid te zijn voor onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Voor de zomer van 2022 zijn we gestart met een programma om de werkkraft van de ambtelijke organisatie te vergroten. Op 1 juli 2022 is een belangrijke fase van het lopende project Doorontwikkeling afgerond. Vanaf die datum is een nieuwe fase gestart met een project dat erop gericht is om de organisatie op kracht te brengen en de organisatie weer volledig te laten functioneren. Onderdeel van deze fase (zomer 2022 - zomer 2024) zijn in ieder geval:

- het stoppen van de grote uitstroom van personeel;
- het terugbrengen van het ziekteverzuim naar een gemiddeld percentage;
- het intensiveren van de werving van nieuw personeel op de openstaande vacatures;
- de huidige medewerkers koesteren, waarderen en blijven boeien (potentie benutten).

Fase 1 – de organisatie wordt 'in control' gebracht (periode zomer 2022- zomer 2023)

Fase 2 – De organisatie wordt toekomstbestendig gemaakt (periode zomer 2023 - zomer 2024)

Wat hebben wij daarvoor gedaan in 2023?

Plan van aanpak 'Op orde brengen fundament van de ambtelijke organisatie'

Mijlpalen

1. Zomer 2023 Fase 1 (coalitieakkoord) gereed.

Realisatie

Realisatie

Er zijn in 2023 belangrijke doelen uit het coalitieakkoord bereikt in het versterken van het fundament van de organisatie. Daarmee is de organisatieontwikkeling in control gekomen. Net als alle gemeenten heeft ook Stichtse Vecht echter te maken met een krappe arbeidsmarkt en een continue spanning tussen ambities/taken en beschikbare financiën en capaciteit. Dat vraagt verdere reguliere aandacht voor doorontwikkeling.

Het afgelopen jaar realiseerden wij:

1. De beschrijving van een organisatievisie en missie.
2. De beschrijving van meerjarendoelen.
3. Belangrijke stappen in de versterking van de ICT-infrastructuur.
4. Verbetering van de kwaliteit van bestuurlijke stukken door investering in trainingen en nieuwe formats.
5. Het doorvoeren van verbeteringen en maatregelen om de onrechtmatigheid van aanbestedingen te verminderen (via het project inkoopoptimalisatie).
6. Een stijgende lijn in het mentale welzijn van medewerkers en een lager verzuim, dankzij interventies rondom het onder controle houden van uitstroom en verzuim.
7. Een kwaliteitsslag rondom de P&C-cyclus en -producten, waardoor de organisatie steeds beter in control komt.
8. Het afronden van het managementleiderschapsprogramma en het zetten van stappen voor het vergroten van rolduidelijkheid van de managementfuncties.
9. Het vaststellen van de concernagenda in december, waarin onze vier strategische doelen staan: Dienstverlening versterken, Koesteren en waarderen, Wij versterken het fundament en De opgaven zijn leidend. Daarmee ontstond een logische samenhang tussen organisatievisie en missie, strategische en organisatie-doelen en effectindicatoren die de voortgang bewaken. De vaststelling van deze gezamenlijke agenda biedt een belangrijk sturingsinstrument, mét focus en prioritering om de organisatie verder in control te brengen. Daarnaast gaan we in de paragraaf Bedrijfsvoering voortaan in op een aantal kernindicatoren die tot voor kort werden gecommuniceerd via de 'staat van de organisatie'.

Wat hebben we bereikt in 2023?

Een begroting gericht op de toekomst

Begroting 2023

Een toekomstgerichte begroting geeft meer sturingsmogelijkheden

Een toekomstgerichte begroting heeft als doel om te komen tot een strategisch financieel meerjarenbeleid. In 2022 werken we aan een nieuwe opzet van onze begroting. Dit is noodzakelijk om de sturing te versterken, tijdig te kunnen anticiperen op ontwikkelingen en heldere keuzes te maken. Ook als het gaat om nieuw beleid. Met de nieuwe opzet van de begroting moet de raad beter in staat worden gesteld om zijn kaderstellende en controlerende taak uit te voeren. Het vastleggen van de maatschappelijke effecten die we willen bereiken en deze effecten (waar mogelijk) meetbaar maken draagt bij aan een transparante en betrouwbare overheid.

Wat hebben wij daarvoor gedaan in 2023?

Nieuwe opzet beleidsbegroting

Mijlpalen

1. Start gesprekken met de raad en vaststellen effectindicatoren periode 2022-2026

Realisatie

Realisatie

In 2023 hebben we in drie werkbijeenkomsten met de raad gesproken over monitoring van maatschappelijke effecten. In samenspraak met de raad worden effectindicatoren voor de periode 2022-2026 bepaald en in 2024 vastgesteld. Hiermee maken we deze maatschappelijke effecten (waar mogelijk) meetbaar. In de daaropvolgende P&C-documenten rapporteren we hierover.

Plan van aanpak 'Een begroting gericht op de toekomst'

Mijlpalen

1. Vaststellen plan van aanpak 'Een begroting gericht op de toekomst'

Realisatie

Realisatie

Het plan van aanpak 'Een begroting gericht op de toekomst' is op 28 maart 2023 vastgesteld en op 6 juni 2023 besproken in de auditcommissie.

Strategisch financieel beleid

Mijlpalen

1. Aanpak, proces en richtinggevende uitgangspunten Kadernota 2024
2. Vaststellen strategisch financieel beleid 2024-2026

Realisatie

Realisatie

Gemeenten worden geconfronteerd met inhoudelijk grote opgaven en financieel onzekere tijden. Het bestuur weegt ambities, beleidswensen en dekkingsmogelijkheden af. Dilemma's zijn aan de bestuurlijke tafel besproken en in de Kadernota 2024 aan de raad voorgelegd. De Kadernota 2024 is op 4 juli 2023 in de raad behandeld. De keuzes zijn in de Begroting 2024 verder vertaald. De raad is, voorafgaand aan de begrotingsbehandeling, in het memo Begroting TIM SV 2024 geïnformeerd over de actualiteit van de begroting van TIM SV, in relatie tot de financiële positie van de gemeente. De Begroting 2024 is op 7 november 2023 unaniem door de raad vastgesteld.

Vanuit het programma 'Een begroting van Stichtse Vecht gericht op de toekomst' werken we aan het formuleren van het strategisch financieel beleid. Om onze ambities en doelen te realiseren, moeten we nadenken over hoe we wendbaar en weerbaar blijven en om kunnen gaan met grote financiële onzekerheden. Hiervoor is het strategisch financieel beleid een belangrijke richtinggevend document. Doel van het strategisch financieel meerjarenbeleid is om de sturing te versterken, tijdig te kunnen anticiperen op ontwikkelingen en heldere keuzes te maken. Een solide financiële positie betekent niet alleen een structureel sluitende begroting (baten en lasten in evenwicht), maar ook voldoende incidenteel weerstandsvermogen. We denken na over interne kaderstelling voor meer kengetallen die relevant zijn voor een solide financiële positie en duiden wat een solide financiële positie volgens de gemeente is. Wendbaarheid en weerbaarheid zijn belangrijke aandachtspunten voor het uit te werken strategisch financieel beleid. Hierbij werken we ook onze kaderstelling uit, voor het aanhouden van structureel weerstandsvermogen. Dit is de methodiek waarmee we de gevoeligheid van onze begroting voor onzekerheden bepalen en de mate van risicoacceptatie en de gewenste omvang van de buffer die we willen aanhouden. In de Begroting 2024 is een impactanalyse van de gevoeligheid van de begroting voor structurele risico's opgenomen en is het structureel weerstandsvermogen aangevuld. Dit beschikbare structureel weerstandsvermogen is voldoende dekking voor de onderkant van de realistische bandbreedte van de kosten voor TIM SV in 2024. Dit blijkt uit het hiervoor genoemde memo. De Provincie Utrecht heeft deze methodiek geaccepteerd en repressief toezicht vastgesteld voor 2024.

In 2024 werken we aan een raadsvoorstel over het strategisch financieel beleid, waarin kaderstelling wordt voorgesteld voor meer relevante kengetallen voor de financiële positie van Stichtse Vecht. Daarmee voeren we

een solide financieel beleid en passen we niet willekeurig ieder jaar de methodiek en gewenste omvang van het structureel weerstandsvermogen aan.

Wat hebben we bereikt in 2023?

Samenwerking en participatie

Begroting 2023

Door de kracht van onze samenleving te benutten, bereiken we onze doelen.

Wij willen inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties betrekken bij beleid en uitvoering. Door vooraf aan te geven welke ruimte er is om mee te denken en mee te doen creëren we duidelijkheid. De door de raad vastgestelde participatieleidraad biedt hiervoor een uitstekende basis. Daarnaast introduceren we een inwonerpanel voor inwoners en ondernemers.

Omdat onze opgaven veelal over de gemeentegrenzen heen gaan, is samenwerking in de regio, met de provincie en andere partijen eveneens belangrijk.

Ten slotte heeft Stichtse Vecht de vernieuwende ideeën en energie van jongeren hard nodig, nu en in de toekomst. We willen met deze groep in gesprek om hen meer te betrekken bij de lokale democratie.

Wat hebben wij daarvoor gedaan in 2023?

Inrichten inwonerpanel

Mijlpalen

1. Vaststellen opzet inwonerpanel
2. Inwonerpanel operationeel

Realisatie

Realisatie

Er zijn sinds de start van het inwonerspanel drie peilingen uitgevoerd. De professionalisering van de centrale plek waar cijfers en onderzoeksresultaten van de gemeente getoond worden is nog niet afgerond. Naar verwachting is dit in Q1 2024 gereed.

Jongeren betrekken bij de lokale democratie

Mijlpalen

1. Jaarlijks gesprek met de raad, college en jongeren

Realisatie

Realisatie

In de tweede helft van 2023 zijn de voorbereidingen gestart voor het jaarlijkse gesprek van de raad, het college en jongeren. In januari 2024 hebben drie gesprekken plaatsgevonden (Jeugd-Punt, Niftarlake college en Brokledede Regionale Scholengemeenschap).

Uitvoering Participatieleidraad

Mijlpalen

1. Vaststellen formats t.b.v. kaderstellende en controlerende rol raad
2. Opstellen participatieleidraad voor initiatiefnemers
3. Evaluatiemoment met raad

Realisatie

Realisatie

Leidraad voor initiatiefnemers is opgesteld in combinatie met de verordening met dezelfde naam: 'Leidraad participatie bij ruimtelijke initiatieven Stichtse Vecht 2023'. Onderzoek is uitgevoerd of de participatieleidraad (die in 2021 is vastgesteld) voldoende kaderstellend is. De uitkomst van dat onderzoek wordt in 2024 gecommuniceerd in combinatie met het opstellen van een gemeentebrede participatieverordening die samengevoegd wordt met de bestaande verordening 'Participatie bij ruimtelijke initiatieven Stichtse Vecht 2023'.

Verbonden partijen

Binnen dit programma werken we samen met NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en Belastingen Samenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht (BghU). Voor nadere toelichting hieromtrent verwijzen we naar de paragraaf Verbonden partijen.

Wij werken met de regiogemeenten in U10-verband samen aan de grote maatschappelijke opgaven woningbouw, energietransitie, economische ontwikkeling, mobiliteit en het behoud en ontwikkeling van groen en landschap.

Financieel overzicht programma 1

Wat heeft het gekost in 2023?

Bedragen x €1.000

Programma 1	Begroting 2023 primitief	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023	Saldo 2023
Lasten				
0.1 Bestuur	4.263	4.043	4.237	194
0.2 Burgerzaken	1.963	2.028	2.872	844
0.4 Overhead	21.264	24.045	27.464	3.418
0.5 Treasury	-349	-349	604	953
0.6 Belastingen	1.017	1.019	1.107	88
0.8 Overige baten en lasten (stelposten)	3.945	4.612	0	-4.612
0.9 Vennootschapsbelasting	0	0	2	2
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	6	6
Totaal Lasten	32.102	35.398	36.292	893
Baten				
0.1 Bestuur	-1	-56	-99	-43
0.2 Burgerzaken	-753	-753	-988	-234
0.4 Overhead	-7	-1.169	-868	301
0.5 Treasury	-53	-63	-205	-142
0.6 Belastingen	-14.364	-14.364	-15.326	-962
0.7 Algemene uitkering	-101.920	-104.632	-108.426	-3.794
0.8 Overige baten en lasten (stelposten)	2.331	1.667	0	-1.667
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-40	-40	-38	2
Totaal Baten	-114.808	-119.411	-125.950	-6.539
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-82.706	-84.013	-89.659	-5.646
Stortingen				
0.10 Mutaties reserves	297	547	522	-26
Onttrekkingen				
0.10 Mutaties reserves	-244	-3.556	-3.529	27
Mutaties reserves	53	-3.009	-3.007	2
Gerealiseerd resultaat	-82.652	-87.022	-92.666	-5.644

Toelichting lasten en baten per soort kosten

Bestuur	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
(x €1.000)	2023	2023	2023	2023
Toegerekende personeelslasten	17.136	18.951	18.976	25
Kapitaallasten	-502	-459	-368	91
Overige lasten	15.468	16.906	17.683	777
Totaal lasten	32.102	35.398	36.292	893
Totaal baten	-114.808	-119.411	-125.950	-6.539
Gerealiseerde saldo van baten en lasten	-82.706	-84.013	-89.659	-5.646
Toevoeging aan reserves	297	547	522	-26
Onttrekking aan reserves	-244	-3.556	-3.529	27
Gerealiseerd resultaat	-82.652	-87.022	-92.666	-5.644

Toelichting van de verschillen in de lasten

Analyse verschillen lasten (x €1.000)	Begroting 2023	Realisatie 2023	Vershil
Lasten	35.398	36.292	893
Toelichting		Taakveld	Bedrag
Toegerekende personeelslasten (zie paragraaf Bedrijfsvoering)		div	25
Kapitaallasten		div	91
Hogere kosten van energie (zie toelichting in paragraaf bedrijfsvoering)		0.1	143
De onderhoudswerkzaamheden van de locaties in Breukelen zijn hoger uitgevallen, door stijgende prijzen.		0.1	78
Verkiezingen: Gemeenteraad, 2 Waterschappen en Tweede kamer		0.2	350
Burgerzaken, inhuur personeel om de onderbezetting op te vangen		0.2	120
Voor het optimaliseren van het inkooptraject en parallel daaraan het reguliere inkoopproces was in 2023 onvoldoende vaste formatie beschikbaar. Dit had tot gevolg dat extern moest worden ingehuurd. Vanaf 2024 is de formatie aangepast, waarmee deze toereikend is.		0.4	986
De premies van diverse verzekeringen stijgen periodiek, echter het budget is de afgelopen jaren daar niet op aangepast.		0.4	156
Migratie datacenter		0.4	1.002
Extra kosten die gemaakt zijn voor de Cloud Expert Group		0.4	244
ICT Systeembeheer: kosten zijn hoger uitgevallen door stijgende prijzen.		0.4	230
ICT Software, kosten zijn hoger uitgevallen door stijgende prijzen. Prijsindexatie vooraf te laag ingeschat.		0.4	73
Ondersteuning aanbesteding financiële applicatie		0.4	89
Implementatie e-HRM in 2023 gestart, dit wordt in 2024 afgerond.		0.4	-178
Het budget voor de Digitale toegankelijkheid van de gemeentelijke websites is in de kaderbrief 2023 te hoog vastgesteld. Dit wordt in kadernota 2025 gecorrigeerd.		0.4	-56
Hogere kosten van energie (zie toelichting in paragraaf bedrijfsvoering)		0.4	217
De onderhoudswerkzaamheden van het gemeentekantoor zijn hoger uitgevallen, door stijgende prijzen.		0.4	211
Voor het inwonerspanel is een interne oplossing gevonden, daardoor geen inhuur externen nodig is geweest.		0.4	-96
Extra budget in 2023 ten behoeve van de organisatieontwikkeling en toekomstbestendig begroten		0.4	-105
Implementatie Zaaksysteem		0.4	63
Scholing personeel		0.4	161
Mutatie voorziening dubieuze debiteuren		0.4	111
Project vervanging telefonie is uitgelopen, daardoor dubbele kosten in 2023.		0.4	106
Diverse licenties en abonnementen Dienstverlening en Samenleving		0.4	100
Mutaties voorzieningen personeel		0.4	51
Diverse licenties en abonnementen Leefomgeving en Toezicht Buiten		0.4	56
Diverse kosten overhead (zie ook paragraaf bedrijfsvoering)		0.4	275
Hogere rente door aantrekken nieuwe leningen eind 2022. Zie ook bestuursrapportage 2023.		0.5	770
De toegerekende rente op de kapitaallasten is lager dan begroot. Dit komt doordat een aantal investeringen niet zijn afgesloten in 2023 en zijn doorgeschoven naar 2024. Dit geeft een positief effect op de programma's (de begrote kapitaallasten worden niet benut), maar een negatief resultaat op het taakveld Treasury, waar de rentebaar wordt verantwoord.		0.5	164
Vanwege een bijstelling op o.a. de belastinginkomsten uit voorgaande jaren is per saldo een afboeking van € 50.000 aan de lastenkant opgenomen.		0.6	50
Vrijval stelposten (o.a. lonen en prijzen € 1,5 mln., structureel weerstandsvermogen € 1 mln. en inhuur € 2 mln.). In de Bedrijfsvoeringsparagraaf is een nadere toelichting opgenomen op de inzet van de stelposten inhuur en lonen en prijzen. Voor de hogere energielasten, zoals in de Bestuursrapportage 2023 aangekondigd, zetten we de stelpost lonen en prijzen in ter dekking van deze kostenstijgingen.		0.8	-4.538
De begrootte post voor onvoorzien uitgaven is niet direct ingezet.		0.8	-90
Nog te bestemmen resultaat		0.11	-173
Overig		Diverse	208
Totaal mutatie lasten programma 1			893

Toelichting van de verschillen in de baten

Analyse verschillen baten (x €1.000)	Begroting 2023	Realisatie 2023	Vershil
Baten	-119.411	-125.950	-6.539
Toelichting		Taakveld	Bedrag
Extra legesinkomsten door het meer uitgeven van documenten en huwelijken		0.2	-234

Generatiepact	0.4	146
Vergoedingen voor personeel	0.4	73
Voordeel rente rekening-courant Rijks schatkist	0.5	-99
Ontvangen dividenden en overige rente inkomsten	0.5	-50
Hogere inkomsten van met name OZB belasting, doordat de werkelijke WOZ-waardestijging hoger lag dan de geraamde WOZ-waardestijging.	0.6	-961
Hogere algemene uitkering gemeentefonds, zoals beschreven in o.a. de RIB Decembercirculaire 2023.	0.7	-3.794
Vrijval stelposten (o.a. achteruitgang algemene uitkering € 0,95 mln. en taakmutaties en doeluitkeringen € 0,72 mln.).	0.8	-1.667
Overig	Diverse	47
Totaal mutatie baten programma 1		-6.539